

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY MORNING, APRIL 7, 1939

LETO XLII. — VOL. XLII.

Japonci pričnejo z večjo ofenzivo proti Kitajski, ko so se pobotali te dni z Rusi

Peking, 6. aprila. S tem, da se je japonska vlada pomirila s sovjetsko vlado glede ribolova je odločil do hitrejšega sporazuma med Japonci in Rusi.

Če je nastal sporazum in vse vojaške čete, ki so jih poslali na sibirski meji, pripravljene proti Rusom, lahko začeli napad proti jugu napram Kitajski.

Generalni štabi nemške in italijanske armade skupnem posvetovanju v Innsbrucku

Berlin, 6. aprila. Načelniki generalnih štabov laške in nemške armade zeno z njih pobodo se sešli v Innsbrucku na avstrijskem meji. Mesto Innsbruck je bilo komaj dvajset milj od meje. Skupnem posvetovanju je obvela Evropa, da je rimsko-berlinski osišč se vedno močno in avstrijski in kdorkoli bo nastojali Nemčiji ali Italiji, da bo pravilna z obema državama.

Porazum v delavskih vrstah je nemogoč.

New York, 6. aprila. Vse uparjane nastane v kratkem mir in delavskih vrstah organizirane delavstva, je bilo včeraj končano. Med American Federation of Labor in Committee for Industrial Organization ne bo prišlo do porazuma v delavskih vrstah, če se izjalovila. Poroča se, da bi prišlo do porazuma. Niti predsednik Roosevelt ni močan dovolj, da bi delavske zastopnike, da se priporočijo. V ironično primeru je da je Wagnerjeva delavska postava kriva, da ne pride do porazuma v delavskih vrstah. Delegati A. F. of L. in C.

1,000 gostov

Na soboto 22. aprila bo prirejen koncert kongresmana Crosserja v 5. distriktu slavnostni banketi, ki bo praznoval Mr. Crosserja 25. obletnico svojega nastopa v kongresu. Mr. Crosser je zlasti priljubljen pri delavskih in unijah. 1,000 prijateljev Crosserja se bo zbralo na koncertu.

Zavarska zavarovalnica

Na petek 22. aprila bo dobil dovoljenje za delovanje zavarovalnica zavarovalnica delavcev, ki so se zavarovali glede brezposelnosti, v vrednosti \$34,711,000, kar je \$5,500,000 več kot v prejšnjem mesecu. Meseca marca je bilo \$29,211,000, kar je milijon brezposelnosti podpora.

Nezaslišan položaj na zvezni sodnji v Clevelandu

Cleveland. — Ker justični odelek zvezne vlade neprestano odlašajo z imenovanjem zveznega sodnika za Cleveland so se kriminalni slučajji, ki bi morali pred sodnijo tako pomnožili, da bo vzel eno leto, predno bodo rešeni, potem ko bo imenovan drugi zvezni sodnik. Kljub dejstvu, da je sedanjí zvezni sodnik Jones jakomarljiv in deloven, kakor tudi vse ostalo osebje, ki pripada k zvezni sodnji, pa slučajji ne pridejo na vrsto, ker je enostavno nemogoče jih rešiti po enem samem sodniku. Za mesec april je bilo predloženih sodniku Jonesu 89 civilnih slučajev, in sodnik Jones je še vedno na delu glede prvega slučajja. 34 izmed teh bi jih moralo biti zaslišanih že januarja meseca. Poleg tega so pa še kriminalni slučajji. Odgovoren je uradni šimelj v Washingtonu. Senator Donahay dosedaj ni nikogar priporočil, predsednik Roosevelt pravi, da ni dobil nobenega priporočila, justični odelek pa izjavlja, da senator Donahay molči tozadevno. Omenja se še vedno ime Common Pleas sodnika Frank J. Lausche kot bodočega zveznega sodnika v Clevelandu.

Če ima Hitler skrivne načrte, katere bo izvedel takoj po veliki noči. Nadalje se poroča, da je Italija zasedla Albanijo edino v namenu, da prepreči Jugoslaviji, da se ne pridruži bloku, katerega je ustvarila Anglija napram rimsko-berlinskemu osišču. Iz Nemčije so zadnje dneve dospelo ogromne pošiljate streljiva in oropja v Italijo. To orožje je namenjeno za Libijo in Dodekaneške otoke, ki so oddaljeni komaj uro poleta od dardaneške morske ožine, o kateri Anglija zahteva, da ostane odprta za njene bojne ladje.

Če ima Hitler skrivne načrte, katere bo izvedel takoj po veliki noči. Nadalje se poroča, da je Italija zasedla Albanijo edino v namenu, da prepreči Jugoslaviji, da se ne pridruži bloku, katerega je ustvarila Anglija napram rimsko-berlinskemu osišču. Iz Nemčije so zadnje dneve dospelo ogromne pošiljate streljiva in oropja v Italijo. To orožje je namenjeno za Libijo in Dodekaneške otoke, ki so oddaljeni komaj uro poleta od dardaneške morske ožine, o kateri Anglija zahteva, da ostane odprta za njene bojne ladje.

Iz razstave v New Yorku

Iz New Yorka se poroča: 21 narodov je dosedaj pripeljalo svoje najboljše umetnine, da bodo razstavljene na svetovni razstavi. Od Avstralije pa do Grenlandije, skoro sleherni narod je zastopan. Mesto New York je dosedaj potrošilo za razstavo že \$70,000,000, Zedinjene države \$25,000,000, enako svoto država New York, a razne privatne družbe pa nad \$100,000,000. Uradna otvoritev razstave bo dne 30. aprila, ko pride tja predsednik Roosevelt in obišče newyorško pristanišče kakih sto ameriških bojnih ladij. Razstava bo odprta samo eno leto. Mestne zdravstvene oblasti so včeraj naznanile, da oni, ki nimajo denarja, naj ne hodijo na razstavo. Vse take bo policija pobrala in jih deportirala odkoder so prišli. Račun bodo morali plačati sorodniki dotičnega ali pa religna oblast.

15 let stari sin umoril svojo mater

Moskva, 6. aprila. Izvestja prinaša tragično zgodbo o umoru matere po njenem 15 let staremu dečku. Fant je poznan kot talentiran dijak. Njegovi tovariši so ga pa v šoli dražili, češ, da ima mater, ki nemoralno živi. Radi tega se je fant hotel zastrupiti, kar so mu pa preprečili. Te dni je pa bil aretiran, ker je umoril svojo mater. Izvestja dolži šolske oblasti, češ, da bi tragedijo lahko preprečili, ako bi nekoliko več pozornosti posvetile otrokom.

\$33.00 ceneje

Norwood Appliance & Furniture naznanja, da so novi motokoli Frigidaire ledenic za \$33 ceneji kot modeli 1938. Izdelani so prav tako fino.

Popularna knjiga

Najbolj popularna knjiga v Zedinjenih državah je še vedno sveto pismo. Lansko leto je bilo prodanih nad dva milijona izvodov te knjige.

Zaprte trgovine

Vse državne trgovine, v katerih se prodaja opojna pijača, bodo danes ves dan zaprte na povelje guvernija Brickerja.

Krsta za svobodo

Plainfield, N. J., 6. aprila. Samuel Rushmore, ki je pretekli teden naznanil, da bo zapustil državo New Jersey, ker je stanje radi župana Hague nezno, je sedaj kupil črno krsto, katero je razstavil na portu svoje krasne vile. Izjavil je, da bo v to krsto pokopal svobodo, katero je župan v Jersey City, Frank Hague, zadušil. Ob hiši je Rushmore tudi postavil ogromno kanto z napisom: Hague je postava. Vrzi vse postavne knjige v to kanto. Izjavil je, da je svoboda v New Jersey tako razmrečarjena, da je pred pokopom niti mazititi ne more.

Vesela demokratska zabava

V petek 14. aprila se vrši v S. N. Domu na St. Clair Ave. vesela zabava demokratov. Priredi jo demokratska organizacija 23. varde pod vodstvom Mr. John L. Miheljcha. K tej zabavi so vabljeni demokrate iz vsega Clevelanda. Za ples bo igral prijubljeni orkester Eddie Simmsa, ki vam bo tako zaigral, da se bo vse vrtele. Odbor bo pripravil izborna okrepčila za želodec in za grlo. Ples se vrši v avditoriju S. N. Doma. Vstopnina je samo 25 centov, kar je pa malo za tako veselo zabavo. Pričakuje se več gostov iz mesta. Pridite tudi vi in vi in vi, da se v družbi veselih demokratov zopet pozabavate po dolgem odmoru v pustu.

Nemčija snubi Španijo za pomoč

Berlin, 6. aprila. Nemška vlada je poslala močan apel na generala Franca, da se pridruži rimsko-berlinskemu osišču. Nemška vlada pravi, da bo s tem prizadjal velik udarec komunizmu, ki skuša uničiti Evropo. Ta korak nemške vlade je zlasti naznanjen proti Franciji, kajti v slučaju vojne bi imela Francija sovravnike na treh frontah, ob laški, španski in nemški meji. Dvomi se, da bi general Franco upošteval apel nemške vlade, ker Franco ni prepričan o poštenih nemških namelih.

Konec konvencije

Konvencija avtnih delavcev je končana. Trajala je v Clevelandu celih 11 dni. Kot zadnji predmet je imela konvencija izvolitev prihodnjega mesta za zborovanje in nekatere spremembe k ustavi unije. Kot poročano na drugem mestu je konvencija izvolila popoln levičarski odbor, to je, glavne odbornike, ki so naklonjeni komunizmu, razven tretih. To bo imelo za posledico, da bodo nastali novi spori v uniji, ko se bo pojavil boj med desničarji in levičarji.

Prodajalci žganja

Te dni so bili zbrani v Columbusu vsi prodajalci, ki prodajajo žganje državi Ohio. Novi direktor komisije za prodajo opojne pijače je navzočim naročil, da se morajo strogo držati postav. Lastniki gostilen od prodajalcev pijače niti ne smejo več sprejemati prostih vzorcev, kot je bila dosedaj navada.

Računi za plin

Plačajte račune za plin v našem uradu. Zadnji dan je do ponedeljka 10. aprila. Pri nas lahko plačate tudi vse račune za elektriko, telefon in vodo.

Več drobnih "vojnih" novic iz Evrope

London, 6. aprila. Pogodba med poljsko republiko in Anglijo je šla danes v veljavo. Ena država obljublja drugi, da se bo borila za njo v slučaju napada. Angleška vlada strogo pazi na laško vlado glede okupacije Albanije od strani Italije. Okupacija Albanije je skoro gotovo v zvezi z novo metodo rimsko-berlinskega osišča. Med Poljsko in Anglijo je prišlo do sporazuma glede položaja židov na Poljskem. Poljska ne bo preganjala židov. Anglija bo izposlovala poljski republiki večje posojilo. Nadalje je poljski zunanji minister nasvetoval Angliji, da prisili Romunsko, da odstopi Ogrski več obmejnih krajev, tako da pride lažje do sporazuma in pogodbe med Ogrsko, Poljsko in Romunsko proti Hitlerju. Ameriški poslanik Kennedy je včeraj obiskal poljskega ministra za zunanje zadeve. Sledil mu je ogrski poslanik. Rуска vlada še vedno nasprotuje angleškemu načrtu glede proti-Hitlerjevega bloka. 1000 angleških tovornih in potniških parnikov je bilo oboroženih s puškami, s katerimi se uspešno strelja proti zrakoplovom.

Lebrun ponovno izvoljen predsednikom republike

Paris, 6. aprila. Albert Lebrun je bil ponovno izvoljen predsednikom francoske republike. Ko je bila v socialističnih in komunističnih krogih oznanjena njegova izvolitev, so komunisti in socialisti silovito protestirali in kričali, da mora Lebrun resignirati iz urada. Komunistični in socialistični poslanci so v francoskem parlamentu povzročili tak nemir, da je grozilo priti do spopada, dokler ni bil predsednik zbornice prisiljen prekiniti zasedanje parlamenta, ki je izvolil Lebruna za predsednika republike. Izmed 910 oddanih glasov jih je dobil Lebrun 506, dočim so bili ostali glasovi oddani različnim načelnikom manjših političnih strank. Lebrun je drugi francoski predsednik, ki je bil dvakrat izvoljen.

Pretrdo delo za ljudi je zguba v denarju

Rochester, N. Y., 6. aprila. Ameriške industrije in Amerikanci delajo tako težko, da produktivnost ni ista kot bi morala biti in zgubi Amerika radi tega letno osemnajst milijard dolarjev. Tako se je izjavil neki profesor na University of Rochester.

Slabi roparji

Trije mladi fantiči so zgodaj včeraj zjutraj vplomili v gasolinško postajo, ki se nahaja na St. Clair Ave. in 72. cesti. Pri tem pa niso opazili, da se nahaja v bližini policija. Eden izmed trojice je vrgel skozi šipo kamen, nakar je vdrl v postajo in odprl register, ki je bil pa prazen. Policija je tedaj prihitela, in sicer kar trije policijski avtomobili. Dva mlada dozdnevna roparja sta pobegnila, a tretjega, ki je bil v postaji, je policija prijela, pozneje pa še ostala dva, ko sta korakala po St. Clair Ave. Glasom izjave policije so imena would-be roparjev sledeča: Steve Scerenska, 993 E. 74th St. Tega so dobili na postaji. Ostala dva sta pa Frank Jurkovich, 963 E. 69th St. in Victor Milicki, 7009 Quinn Ct.

Amerikanci plačujejo letno nad 14 milijard dolarjev davka, pa vendar narašča deficit

Washington, 6. aprila. Iz poročila, ki ga je podala Trgovska zbornica Zedinjenih držav je razvidno, da naberajo razne mestne, državne in zvezna oblast v Zedinjenih državah letno nad štirinajst milijard dolarjev v davkih.

Poročilo pravi, da bi morale najprvo začeti misliti o tem posamezne države. Pri državnih oblasteh bi morali priti do prepričanja, da naj bo geslo ne kako naj se potroši denar, pa kako naj se znižajo davki. Kljub ogromnim davkom, ki kot mora tlačijo danes ameriške davkoplačevalce, pa je deficit vedno večji. Zvezni dolg se je tekom šestih let zvišal za enajst tisoč milijonov dolarjev, tako da znaša danes 40 milijard.

Novi ekzekutivni odbor C. I. O. unije avtnih delavcev bo baje pod komunistično kontrolo

Cleveland. — Novi ekzekutivni odbor United Automobile Workers of America, ki je bil izvoljen na konvenciji delavcev avtne unije bo baje pod komunistično kontrolo, kot zatrjuje poročevalci angleških časopisov.

Blok, katerega so zastopali Frankenstein, Mortimer in Hall, odstavljeni podpredsedniki unije avtnih delavcev, je imel ves čas zasedanja vso podporo od strani komunistov in so bili po večini na njih mesta izvoljeni njih somišljeniki. Baje imajo komunistični pristasi pri uniji avtnih delavcev trinajst svojih pristavev v glavnem odboru, dočim jih imajo zastopniki zmerne stranke le pet. Delegati iz vzhoda bodo šele danes izvolili svoje zastopnike v glavnem odboru. Ohijska delegacija je izvolila sledeče glavne uradnike: Richard Reisinger, Paul Miley in Ellsworth Kramer. Mortimer je bil sicer nominiran, toda ni hotel kandidirati. Vsi omenjeni so znani kot radikali. Računa se, da bo imela C. I. O. organizacija prvo besedo pri uniji avtnih delavcev, katero bo vodila, dokler ne pride zopet do spora, kot se je dosedaj zaporedoma zgodilo, ko se je C. I. O. voditeljem očitalo, da so preveč diktatorski.

Italija pošilja vojne ladje v Albanijo

London, 6. aprila. Ko je Anglija danes uradno naznanila, da je vojaška pogodba med Poljsko in Anglijo potrjena in podpisana, je začela Italija pošiljati vojne ladje v albanska pristanišča. Angleški ministri predsednik je naznanil, da sta dospela v Drač, Albanija, ena laška oklopnica in dva torpedna rušilca. Nadalje je naznanil v parlamentu, da je pogodba med Poljsko in Anglijo podpisana. Chamberlain je tudi izjavil, da je Anglija pripravljena skleniti enake pogodbe z drugimi državami kot Jugoslavija, Turčija, Grška in mogoče pride tudi Bolgarska na vrsto.

Promet v Euclidu

Pričenši z nedeljo bo vozil bus od St. Clair-Nottingham kare opoldne in sicer po sledečih cestah: po 200. Miller, na Bliss Rd. Po Bliss Rd. do Lake Shore Blvd. potem po Lake Shore Blvd. do 200. ceste in po 200. nazaj na St. Clair Ave. Ta bus bo vozil vsakih 20 minut. Ob delovnikih pa bo prav tak vozni red od 6. ure zvečer naprej.

Poprava cest

Včeraj je dobilo mesto Euclid iz Washingtona obvestilo, da je odobrena poprava cest in sicer zapadno od Babbitt Rd. Vse ceste, ki še niso tlakovane, bodo izkopane in nasute z gramozom. Delo izvrši WPA. Začelo se bo s tem delom v kratkem.

Obešen v parku

V Metropolitan parku v bližini Memphis Rd. so dobili včeraj obešeno truplo Petra Paveliča. Ranjki je bil star 65 let in je delal 40 let za New York Central železnico. Stanoval je na 12230 Peelor Ave. v Lakewoodu.

Laški protektorat nad Albanijo

Italija je danes odredila primerne korake, da razglasi svoj protektorat nad Albanijo. Jugoslovanski vladi je tozadevno naznanila, da želi zavarovati svoje interese v Albaniji. Albanci še vedno trdijo, da se bodo borili za svojo neodvisnost. Diktator Mussolini je včeraj nenadoma z zrakoplovom dospel v Jesi, ki je vojaško pristanišče ob Jadranskem morju. Jugoslavija je vznemirjena radi nastopa Italije napram Albaniji. Jugoslovanski ministri predsednik Dragiša Cvetković je hitel danes k regentu princu Pavlu, da mu poroča o položaju. Takoj po tem poročilu je bilo sklicano izredno zasedanje ministrskega kabineta.

Stari učitelji

Šolski odbor v Clevelandu je še lansko leto sprejel določbo, da morajo učitelji in učiteljice v pokoj, ko dosežejo 65. leto. Stevilni učitelji so se radi te odločbe pritožili in se obrnili na sodnijo. Najvišja sodnja je sedaj odločila, da dotična določba ni bila postavna.

Zaprte borze

Danes, na veliki petek, so zaprte vse večje borzne poslovalnice po širnem svetu. Ameriške bodo v soboto zopet odprle, dočim bodo evropske začele šele v ponedeljek zopet poslovati.

Javna igrališča

Šolski odbor naznanja, da bo že 10. aprila odprtih 24 javnih igrališč, za šolske otroke. Dne 17. aprila pa odpre mestna vlada 35 nadaljnjih igrališč.

Zaprto kegljišče

Danes, čez dan in zvečer, bo zaprto Norwood Alleys kegljišče radi praznika velikega petka.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
 1117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
 Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
 Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.00. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
 Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
 Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
 Za Evropo, celo leto, \$7.00.
 Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:
 U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
 U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
 Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
 European subscription, \$7.00 per year.
 Single copies, 3c

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

83

No. 81, Fri., April 7, 1939

Reakcija v Evropi

Te dni se gre večinoma kdo bo bolj glasno govoril svetovni javnosti: Chamberlain ali Hitler. Nacijsko časopisje med tem biti zatrti, da mora Anglija Nemčijo ali popolnoma odtujiti ali pa pridobiti na svojo stran. Tretji rajh se čuti močno užaljenega, ker je angleška vlada začela zbirati razne evropske sile, da jih organizira napram Nemčiji in njenemu postopanju napram raznim tujezemskim državam.

Pri vsem tem nemško časopisje prav nič ne omenja, kako je Nemčija samolastno kršila celo monakovsko pogodbo, ko je izjavila, potem ko je prevzela sušetske Nemce, da garantira ostale meje čehoslovaške republike. Nemško časopisje ne omenja ničesar o raznih drugih mednarodnih kršitvah, ki jih je zakrivila Nemčija. O vsem tem se komodno molči. Kriva je samo Anglija, ki je nastopila šele potem, ko je vse izgledalo, da skoro noben manjši narod v Evropi ni več varen pred nemško poželjivostjo.

Nemčija vidi v angleškem besednem nastopu — vsaj dosejati so Angleški državniki samo govorili — nekako zaro-to, ker angleški državniki poudarjajo, da mora biti konec ropanja malih narodov. Angleški državniki bi morali kaj enakega že zdavnaj narediti, pa ne bi bilo danes toliko vpitja in govorenja o zaroti, toda ker so angleški državniki pozabili na svojo nekako dolžnost, je prišlo v Evropi tako daleč.

Reakcija, ki se je pojavila v Nemčiji, ni začudila nikogar. Anglija se nemških groženj ni prestrašila, pač pa je nadaljevala in še nadaljuje s proti-Hitlerjevim blokom. Njena pridobitev Poljske za svoje namene je za Angleže velikega pomena, dočim bode Nemce v oči. Toda splošno se pričakuje, da bodo sledile še druge države vzhledu poljske republike.

Skoro gotovo je, da bi se Romunska rada pridružila angleški zvezi, vendar je zaenkrat še nekoliko previdna. Turčija bo podpisala enako pogodbo, ako ji Anglija s privoljenjem Francije izroči Alexandretto, po kateri se Turčija že dolgo ozira. Francija, ki ima danes protektorat nad Alexandretto, bo rada plačala to ceno, da pridobi Turčijo na svojo stran.

Pri tem pa Anglija seveda ni pozabila na Jugoslavijo. Jugoslavija bi bila ena najbolj važnih članic v omenjeni zvezi. Kajti kdorkoli kontrolira Jugoslavijo, ta dobi avtomatično kontrolo nad Grško, obenem pa Bolgarsko, in tako sila bi bila celo več vredna kot je danes Italija. Ni čuda torej, da Mussolini skrivej deluje za okupiranjem Albanije, da pazi na gibanje v Jugoslaviji.

Albanija, kjer vlada kralj Zog, je bilo dete Italije že od zaključka svetovne vojne. Albanija je bila v vseh ozirih odvisna od Italije. Mussolini s tem, da izkrca svoje čete v Albaniji namerava le povečati svoj vpliv v Jugoslaviji. Mussolini skoro za nobeno ceno neče zgubiti Jugoslavije. Še pred dobrim tednom je Belgradu vrgele v naročje šopek cvetja, ko je govoril o jugoslovanskem vplivu na Jadranskem morju. Radi tega je Mussolini sedaj začel igrati dvojno vlogo.

Ako navidez nastopa napram Jugoslaviji, dela to le po dobro premišljenem načrtu, da ji prepreči, da se ne pridruži proti-Hitlerjevemu bloku. Da, končno Mussoliniju ni toliko glede možnosti, da Angleži vkorakajo v Jugoslavijo, kot mu je za to, da prepreči Hitlerjev vpliv v Jugoslaviji. S tem bi zaustavil Hitlerjevo prodiranje proti jugu. Tola kljub temu ves ta čas Mussolini neprestano poudarja, kako je zvest rimsko-berlinskemu osišču.

Težko je o tem misliti, toda lahko se pa zgodi, da zna Mussolini končno zapustiti celo samega Hitlerja, ako bi slednji imel načrte glede Sredozemskega morja. V tem slučaju bi se raje pridružil Angliji.

Evropa igra danes ogromno šahovo igro, in vsaka figura je polna dinamita. Hitler zaenkrat molči, toda previdno študira, kje bi mogel zopet kaj pograbit, da ne bi bil napaden od tega ali onega bloka. Pri tem pa kriči, da ga ostale države ne pustijo slepariti pri tej nečedni mednarodni igri. Tako je, kjer se državniki igrajo z življenjem svojih podanikov.

Kaj pravite!

Sodnik: "Kolikokrat ste udarili tožitelja?" Toženec: "Enkrat!" Sodnik: Tožitelj pa trdi, da ste ga udarili petkrat." Toženec: "Je že res, da sem ga petkrat časnili, pa to je bila ena sama poštena klofuta. Ker je bolj slaboten, se mi je smilil in mesto da bi ga enkrat pošteno treščil, sem ga petkrat bolj polahko."

Da so naš ata župan Burton res krvavo potrebovali teh devet milijonov, katere so mu dali dobrosrčni davkoplačevalci, zlasti oni, ki ne plačujejo davkov, je razvidno iz tega, da so ata župan dodali k svojim štirim ali petim osebnim pomagačem v City Hallu še enega z "skromno" plačo \$2,400.00 na leto. Prosimo za zamero, če smo bili tako zelo proti tem novim davkom, ker pač nismo vedeli, da so ata župan res tako nujno potrebovali denar. Kako nam je sedaj hudo, da smo tako po neumnem pretakali krokodilove solze nad novimi davki.

BESEDA IZ NARODA

Rev. Matt. Jager:

"Slehernik" - "Uslišana"

Nismo nameravali ponavljati teh dveh iger. Toda ob prvem nastopu je bila dvorana razprodana in precej ljudi je bilo zavrtnjenih — žal mi je bilo zavrtnjenih jih! — zato smo se odločili ponoviti "Slehernika" in "Uslišana." Ponovili jih bomo na velikonočni ponedeljek 10. aprila zvečer ob 8. uri. Ta dan je še kar malo praznika, in tako upam, da je prav primeren dan, da ponovimo to igro, ki je ob prvem nastopu našla pri gledalcih prav ugoden odmev.

Zares, bal sem se, da se gledalci ne bodo znali zadosti zatopiti

Iz Jutrovega

Sedaj v postnem času je vse mirno. Veselice so iz dnevnega reda, za balinat ni še čas, samo karte včasih vržemo, da čas prejmimo. Z delom je kot povsod, večina je cesarsko delo, s čemer se moramo zadovoljiti. Davke so nam zelo zvišali, ne glede na slabe delavske razmere. Saj se ne izplača več pisarit v liste in apelirati na volivce, naj volijo proti. Vreme je tudi tako, da je sama bolezen po hišah. Ravno zdaj imamo v naselbini precej bolnikov in sicer so bolni: Anton Slama, Frank Magdalenc st., Antonija Stefančič, John Lupšina, Mary Železnik. Želimo jim skorajšnjega popolnega okrevanja.

Velika noč je pred durni in vsak gleda in ima željo, da si bo tudi kaj novega kupil in se ta dan postavil, ako mu le razmere dopuščajo. Tisti pa, ki ne morejo kupiti oblek in drugo, bodo morali biti pa zažodovljivi, če bodo imeli le kaj malo boljšeje na miži. To pa mora biti in ni vprašanja, kje se dobi. Seve, v takih časih kot so sedaj vsak gleda, kje bo več dobi za dolar. Slovenski izrek pravi: svoji k svojim! Tukaj v naselbini imamo več slovenskih trgovcev in ni potrebno, da se tuje nosi naš denar. Pred par tedni se je tukaj odprla nova trgovina in sicer na 93. cesti in Prince Ave. Tam je za poslovdja naš dobro poznani rojak, Mr. Joe Silk, ki je vodil svoje trgovino v naselbini že nad 25 let. On je prav vljuden človek in vsem poznan daleč naokrog. Je tudi delničar Slovenske delavske dvorane na Prince Ave. Včasih je bil tudi direktor pri tem podjetju. Torej če kaj potrebujete za velikonočne praznike, se obrnite do Mr. Silka, kjer boste dobili vse po takih cenah kot v velikih prodajalnah na Broadwayu in 55. cesti, ali pa v mestu. Postrežba je vljudna in točna, o čemer se boste sami prepričali.

Sedaj pa še par vrstic Jakatu v album. Ker je ravno pred prazniki, Ti voščim vse najboljše in da bi se zanaprej toliko izboljšal, da bi držal svoje objube in jih tudi izpolnil. Zadnjič si mi omenil, da kuham rive. Pa ga nisem, ampak zdaj ga bo pa res treba, ker mi držimo običaje še iz starega kraja, ki smo vselej za velikonočne praznike skuhalih žolco. Torej bo treba dat kuhat rive in parklje, da bo dobra žolca. Če mi pa ti pošlješ vsaj eno kračo od tiste srne, ki se Ti je vendar posrečilo eno sklatiti v Penna., potem bom pa naročilo ustavit in ne bomo kuhali žolce za letošnje praznike. Prosim, da storiš to takoj, ker čas je kratek. (Tone, kar žolco kuhaj, ker na srno se ni treba zanašati, razen če bi Ti koda prav prišla. Se reče, priznati moram, da srnina koža ni taka, da bi bila za v ješprej kot prešičeva, ampak to je vse, kar mi je ostalo od srne. Kaj misliš, da sem dal srnino kračo v dim, da bo za veliko noč? Op. Jak.).

Natančno sem prečital vse

v igro "Slehernik," toda bil sem prav presenečen. Gledalci so s tako pozornostjo sledili predstavi, kakor še ne zlepa kateri. In opazilo se je, da jim je res šla do srca. Res bi bilo škoda truda, ki smo ga imeli s tema dvema igrama, ako jih ne bi videlo čim več ljudi.

Torej prihodnji ponedeljek ponovimo "Slehernika" in "Uslišana!" Vstopnice so že na razpolago — kakor po navadi — v Novak's Confectionery, in kdor prej pride boljši sedež bo dobil. Sezite po njih!

Tvoje potovanje in sem se pri tem tudi dobro zabaval. Ampak vprašam Te, ali se izplača, da si se toliko trudil? Pa še dobro, da si živ ostal v takem mrazu. Zakaj bi take špase ne prepustil drugim, ki so potrebni? Ali ne veš, da gospoda ni za kmeta in to si Ti. (Kaj sem, prvo ali drugo?)

Pa še nekaj! Kakor sem bral, si porabil samo en nabor za srno. Zdaj mi pa ne gre v glavo, ali si samo en nabor kupil, ali pa celo bokso in imaš zdaj preostale naboje doma. Kaj boš z njimi? Ali jih daš lahko nazaj in dobiš povrnjen denar, ali so dobri tudi uležani za drugo leto?

Anton Vatovec.

Jugoslovanska soba

Cleveland, O.—Za dan 31. decembra sem prejel vabilo od Mr. John Dečmana iz Pittsburgha, če hočem prisostvovati uradni odprtji "Jugoslovanske sobe" v poslopju "Cathedral of Learning." Mnogi sploh ničesar ne vedo o tem znamenitem poslopju in ne o sobah, ki so v tem poslopju dodeljene raznim narodom ali državam za okrasitev po okusu in želji. Seveda na lastne stroške, ki se plačajo iz prispevkov, bilo da pomaga država direktno, ali da se nabira med narodom v Ameriki, ki pripada k isti državi. Na ta način ima v tem znamenitem poslopju že 16 držav svoje urejene sobe, med temi je tudi Jugoslavija. Med vsemi temi jih je samo šest, ki so že popolnoma opremljene in med temi je tudi Jugoslavija.

Najprej nekaj o tem poslopju, v katerem se nahaja ta jugoslovanska soba. Mnogi izmed nas si predstavljamo mesto Pittsburgh kot neko z dimom zakajeno mesto. To menda sodimo radi tega, ker se naši ljudje in slovenska naselbina nahaja v takem delu mesta, kjer je zares veliko dima in tovaren. Toda glavni del mesta je pa nekaj boljšeje. Ta del pa krasi veličastno poslopje, ki se imenuje "Cathedral of Learning," ali "katedrala znanosti." Tako brem o tem poslopju: visočina je 535 čevljev; zavzema osem in pol milijona kubičnih čevljev prostora, ki je razdeljen na čitalnice, na učne sobe, na laboratorije, za predavanja, za študiranje itd.

Okrog poslopja, ki se itak nahaja na najbolj prominentnem mestu, je pa imenitno zasnovana zelena livada. Vse zemlje je 22 akrov in to v sredi

med najpomembnejšimi drugimi poslopji. Ta ogromna stavba se dviga nad vse druge visoko v zrak in se vidi daleč naokrog na vse strani. Narejena je na vse štiri strani enako in je v resnici kot prava katedrala. Dodelana je le na zunanje, dočim se bo porabilo še dosti let, da bo tudi na znotraj vse dogotvljeno. Stavba je naravnost veličastna.

Sobe so oddane raznim deželam spodaj ob straneh. Jugoslovanska soba je pri glavnih vratih pri vstopu na levo. Ko človek še ne stopi v njo, že vidi v sobi naše jugoslovanske pionirje: Prešerna, Vego in druge jugoslovanske velikane, katerih slike vise na stenah, ki so izdelane iz pravega slovenskega hrasta, ki je bil poslan v Ameriko. Ne da se popisati, kako imenitno je urejena ta soba, ki gre na ime Jugoslavije. Priznanje za ureditev te sobe gre v prvi vrsti profesorju Vojta Branišu, ki je direktor trgovske umetniške šole v Zagrebu.

Ta je nadzoroval vsa dela. Stoli, ki se nahajajo v tej sobi, so bili izdelani od dijakov na umetniški šoli v Zagrebu, dočim so bile stene izrezane po načrtu profesorja Braniša iz desk hrasta, ki je rasel na slovenski zemlji.

Izmed vseh, dozdej izgotovljenih sob, se v resnici najbolj odlikuje soba jugoslovanske vlade, katera vlada je prispevala v denarju, da se je ta soba tako hitro uresničila.

Na odprtju te znamenite sobe smo se podali trije; poleg mene sta se udeležila tudi Josip Grdina in Mrs. Marion Kuhar, prvi kot tajnik, druga kot blagajničarka našega kulturnega vrta. Peljali smo se z avtom. Priporočam tudi drugim tole najkrajšo pot: Vzemite iz Clevelanda cesto št. 14, ki pelje preko Bedforda in Salem. V Salem pa dobite cesto št. 30 in vas pripelje na cesto št. 30 in ta pelje naravnost do katedrale znanosti. Malo prej, predno dospete do te katedrale, vidite krasno poslopje, ki je dom HBZ.

Pred seboj imam knjižico programa, ki se je ta večer vršil ob nepričakovano veliki udeležbi Jugoslovancov in drugih; pa tudi Amerikancev je bilo dosti. Res, ko človek kam gre, se vedno česa nauči. Res je pa tudi, da ko je postavljeno tako ogromno poslopje, ki je stalo ogromno vsoto denarja in bo še stalo, je tudi potrebno, da se vršijo v njem take prireditve na najfinejši način. Na tak način se je vršila ta redka, za Jugoslovane tako pomembna slavnost. Pri otvoritvi je bil navzoč tudi poslanik iz Washingtona, dr. K. Fotič, ki je obdrževal jako pomenljiv govor.

Pri programu so sodelovala tudi pevska društva oziroma cerkveni zbori od več župnij. Pravi tako tudi izborni orkestri. Otvoritve se je vršila na ta način, da je ljudstvo ostalo v velikih katedrali na sedežih, glavni funkcionarji pa so odšli v jugoslovansko sobo, ker vsa velika masa ljudi ni mogla v dvorano. Vse ceremonije smo pa slišali po napeljanjih zvočnikov. Pri odkritju dveh slovenskih portretov je sodelovala Slovenka iz Bele Krajine, Mrs. John Rogina. Soba je pa blagoslovil Rev. Math Kebe, za slovenski oddelek namreč. Potem so se vršili razni drugi govori. Po končanem sporedu si je narod lahko sobo ogledal. Res, vredno si je ogledati to poslopje. Kdor bi si želel ogledati to poslopje, naj se zgasi v 13. nadstropju in vpraša tam za Mrs. Mitchell ali pa naj vpraša za predsednika komitejev Steve Babiča.

Kar imamo Slovenci v Clevelandu za skupno delo v Jugoslovanskem kulturnem vrtu, to imajo Jugoslovanci v Pittsburghu v katedrali znanosti. Eno kot drugo ima blag namen, da povzdiguje ime troimenega naroda jugoslovanskega. So sicer težavna dela, toda treba je žrtvovati in končno se pa le počaka uspeh. Vsem, ki se za to trudijo, gre priznanje.

Anton Grdina.

Rim bomo videli

Cleveland, O.—Pred nekaj dnevi so bile oči vsega sveta obrnjene na večno mesto Rim zaradi izvanrednih dogodkov, ki so se tikali katoliške Cerkve. Oči in srca so bila obrnjena na sv. Očeta papeža. Prvo smo sledili Piju XI. ob njegovi smrti, potem pa izvolitvi novega poveljarja sv. Cerkve.

Še danes odmeva v srcih vernega ljudstva vse to, kar se je dogajalo v stolnem mestu, kjer je vladal pred skoro dva tisoč leti prvi papež, apostol sv. Peter, katerega je postavil sam božji sin Jezus Kristus.

Zakaj vam vse to pišem, boste rekli. Brali smo, kako so romali v Rim ne samo kardinali, ampak tudi svetni vladarji, ali pa so poslali tje svoje zastopnike. Tudi Zedinjene države so bile poslane v Rim svoje zastopnike. Mnogi pa, sto in sto tisoči, ki niso mogli iti tje, da bi osebno prisostvovali, so sledili poročilom po radiu in časopisju, ki so prinašali vesti o poteku vseh teh dogodkov.

Ker so pa časi moderni in je dandanes mogoče vse kopirati in duplicirati, so večji ljudje o vseh teh slovesnostih vzeli filmske slike. Naj je bil tam kdor je hotel, ni mogel vse to bolje in pobljže videti, kakor boste videli vsi tisti, ki boste prišli gledat filmsko predstavo pod imenom "Slavnostno kronanje in veličastni obredi Pija XII."

Ta filmska slika prikazuje tole: Zvonovi bazilike sv. Petra donijo. Zatem gledamo mesto Rim in vidimo vse Vatikan od vseh strani in njega okolično z mogočno baziliko sv. Petra. Ko si vse to ogledamo, pa vidimo ranjkega papeža Pija XI., ko blagoslovlja ob raznih prilikah narod. Potem vidimo njegov pogreb, ki je nekaj posebnega. Zatem pa vidimo, kako prihajajo kardinali iz vseh krajev v Rim. Vidimo, kako se je ob tretji volitvi pokazal bel dim iz dimnika Sikstinske kapele, v-znak, da je bil izvoljen nov poglavar sv. Cerkve. Zatem pa vidimo razne prizore iz življenja novega papeža. Vidimo ga na Francoskem, kjer daruje sv. daritev; zatem ga vidimo na Ogrskem in potem v Ameriki.

Potem pa gremo nazaj v Rim, da prisostvujemo pri njegovem svečanem kronanju, ki se je prvič v zgodovini vršilo zunaj na balkonu. Vse obrede bomo videli prav ob blizu. Videli bomo nad pol milijona broječjo množico, ki je prisostvovala. Videli bomo dolg spreved, ki gre mimo papeža, ki jih blagoslovlja. Ko je odšel spreved mimo, so odnesli sv. Očeta na nosilnici v cerkev.

Kot rečeno, vse to bomo lahko videli, kot bi sami stali tam prav blizu, kar smo prej videli in slišali samo v časopisih in na radiu. Ta slika je moja last in jo bom narodu vsak čas rad pokazal v Clevelandu brez vstopnine, kjerkoli se bo nudila taka prilika.

A. G., lastnik slik.

—Vitočje. —Po stopnicah je padel 34-letni Anton Živec in pri tem zadel z glavo ob železno ograjo, tako nesrečno, da je kmalu potem umrl.

—Žavlje. —V čistilnici nafte je nastal majhen požar, pri katerem je dobil težje opeklele uradnik Leo Godina, star 24 let. Zdravit se bo moral 3 tedne.

Kar hočejo bogovi, mora zgoditi

Vsakega oktobra se seštevajo v templju Idzumu bogovi, ločijo mladeničem neveste, val pa je mladenič, ki je staršev in ne nikogar, ki bi poiskal nevesto, ker so bogovi pozabljali.

Nekega dne v oktobru odločil, da pojde v templjo zumo gledat, ali so bogovi sled le združili njegovo in kim dekliskim. S snopom za dar bogovom se je odpravil na pot. Ko se je bližal templju, je zaslišal glasove. Znotraj naštevajo imena mladeničev, deklet ter jih družili.

Radoveden se je mladenič zvil med stebre, ki je na slonela streha templja, da bi videl, da prav za prav prisluškovati.

Nazadnje je zapovedni glas razglasil: "To so vsi tosi smo torej opravili."

"Potrpi malo," je rekel glas. "Saj imamo še toliko spet smo ga spregledali, bi se njemu izbrali neveste."

Mladenič je vzmernično sluhnil, zakaj Taru je bil v "Kaj ga že spet imenuje se je razhudil eden izmed bogov. "Saj nima nobenega človeka bi zanj kaj ukrenil."

"Zanj bomo poiskali drugo leto," se je zaslišalo. "Ker nimamo nobene neveste."

"Pač," je dejal spet prvi glas. "V županovi hiši v Kostanju si se je pravkar rodila deklica. Družina je sicer višjega kljub temu dajmo Taru, da bo vse opravljeno. "Prav, prav!" so vzklikovali bogovi.

"To delo je torej za letošnjeno," je nazadnje spregledal zapovedni glas. Mladenič se je nejevoljen in nazadnje zočaran splazil iz svetlečih vrat.

Počasi je lezel proti kramu vo vas.

Ko je zagledal hišo župana in v prostornem mnogorzihih snopov, ki so bili, ga je jeza minevala. "Najzadnje to se ni bilo," je rekel. "Najzadnje to se ni bilo," je rekel. "Najzadnje to se ni bilo," je rekel. "Najzadnje to se ni bilo," je rekel.

"Najmanj dvajset let je moral še čakati!" se je jezil. "To mi je predhodnji Rajši bom kljuboval bogom."

Opazil je v stolaju moškega je pograbil in stnila otroško posteljico in zbežal.

Leta so minila. Taru se dilo dobro, le neveste ni dobiti. Naposled se je usodno in potpreljivo samstvo, ki ga je imel ker je nasprotoval bogom, ni posredovalec in mu lepo, pridno in ubogljivo. Taru se je razveselil, v lu zatem se je oženil in prav takšno ženo, kakršna žaželel.

Ko je nekega dne mlada žena šivala, si je odgrnila oblacila in Taru pazil na vratu brazgotino, pa je to?" je vprašal.

"Nenavadna skrivnosta kila mlada žena smehljivo babica zaslišala, da je gledala je k meni in me gledal meč na tleh, na ramenu in ramenu pa ta uradnik ni nikoli povedal, kako se zgodilo. Moja babica je da so me bogovi nalašč poslali val. Nemara je bilo res dojenke in njene drobnosti taru in spoznal, da se mora kar sklenejo bogovi.

—V Ljubljani je umrla tarina Trtnik roj. Golob. rica tobačne tovarne.



WINNETOU

Po nemškem izvirniku K. Mays

"Tega ne morem izpustiti, Sam!"

"Ne —? Zakaj ne —?"

"Ker mora vesten pisatelj vsako osebo prav tako naslikati, kakršna je v resnici. Če ne morem pisati tistega, o sledi, vas bom rajši izpustil. Slika ne bila popolna."

"Ne, ne! V tisti vaši knjigi hočem biti, za vsako ceno hočem biti v njej! Zato bo le kaj, če zapišete resnico. In če vam tudi moje pogrške, moje svarilni zglede in opomin neumni kakor jaz, hihihih! Zato pa se bom poboljšal, ker vendar vem, da pride vse v vašo knjigo, in zelo se bom potrudil in nobenih napak ne bom več zagrešil. Ali je prav tako?"

"Da."

"Torej pa jezdiva dalje!"

"Po kateri sledi? Po oni, ki se opeči?"

"Ne. Po tej tukaj."

"Da. Tale je Winnetouova."

"Z česa sklepate to?"

"Tale, ki jezdi v doseđanju, ima mrliča pri sebi, povalja bo torej počasi. Oni drugi pa ima tovara, jezdi bo na brz zbere svoje ljudi in napad. To pa bo uspešno opravil le poveljnik, poglavar, ki je Inču čuna."

"Yes! Prav! Tudi moje mnenje je tako. In ker vemo, kam jezdi Inču čuna, nas nič več ne zanima. Pustila ga bova v taboru in pojezdila za njegovim zborom."

"Zakaj za njim?"

"Ker bi rad vedel, ali je no- vabor. To vprašanje je pre- jprej torej, sir!"

"Diru sva jezdiva dalje. Tudi posebnja se ni pripe- Tudi pokrajina ni nudilaesar, kar bi bilo vredno po- šele okrog poldneva je Samndražal konja."

"Dovolj sva videla, vrnila se vasa. Tudi Winnetou je jez- kelo se jima mudi in kmalu- hodeta vrnila. Napadli nas- terej v kratkem, morebiti- renjenje, torej se pred peti- to bi bilo neprijetno!"

"Seveda! Ako se umaknemo, vami, ne dobite plače. Ako os- samo, pa nas napadejo in- pojejo, delo tudi ne bo go- ni in plače tudi ne dobite, če jo bodete vobče še ra- ni, hihihih! Kakor obrnemo, ni prav. Treba bo zadevo z- namerotom resno prereseta- loj ko prideva domov."

"Morebiti bi se našel izhod- zagate —"

"Ne vem, kod bi se našel iz- "

"Unaknili bi se jim začas- ni in ko bi Apaci odšli, bi se- vrnilo in delo dokončali —"

"Da, to bi bilo nekaj —. Bo- hohiti morava, da prideva še pred nočjo v tabor."

"Vrnila sva se po lastni sle- Naglo sva jezdiva. Najini ži- vala sta bili ves dan na nogah, v moj serec je bil še čisto- jarjala, tudi Samova mula je- kar prišla iz hleva. Ker tudi- ni bilo treba opazovati, v- v nekaj urah prejezdila- Pozno v popoldnevu sva pri- jezdiva do drobnega potočiča, razjahala sva in legla v meh- va bila počitka."

"Tako sva ležala. Domenila- v, kar je bilo treba, ni- v, in imela kaj več povedati, v sem razmišljala o Winne- v in o bližnjem napadu

Dobri Peter: Nekaj veselih in žalostnih divjih in zločinskih lovčih

(Konec)

Pri pogledu v košaro je bušnila očetu kri v glavo. Postal je nemiren. Pričakoval sem, da bo izzivača oklofutal, vendar se je vzdržal.

"Kakor se vidi, govoriš resnico. Če si upaš, pa povej, kje si pokradel največ zajcev in komu jih nosiš napredaj, kdaj in kam hodiš najraje na lov. Rad bi ti prišel enkrat malo pomagat, veš!"

"Veš, France, zvita sta vidva s Tincem, vendar me do sedaj še nihče ni spjeljal, čeprav govorim vedno le resnico. Koliko zajčkov sem že postrelil in komu jih nosim napredaj, ni važno. Lovim na najrajši v Globni ali na Vrhulah, zato ker se tam počutim najbolj varnega in blizu mi je. Ampak najraje lovim sam, brez tuje pomoči. Tebe, France, si tudi upam še prepeljati. Da ne boš mislil, da se morda koga bojim, ti lahko brez skrbi zaupam, da bom jutri, še preden bo dan, v Globni. Če te je volja in če ne boš preveč zaspan, pa pridi jutri zjutraj vrh Globne, morda boš slišal strel, ki bo odmeval po Vrhulah. Če bi se tam slučajno srečala, nikar ne sili preveč v mojo bližino, kajti v sili postanem nasilen in nesreča v takim primeru ni izključena."

"Kdaj pa in kod nameravaš jutri loviti?"

"France, dobro vlečeš! No, pa saj vem, da me ne boš izdal in da sem pred teboj brez skrbi. To ti povem: nimam navade, da bi se predeljo obiral, če misliš priti, moraš zgoraj od doma, sicer me boš zamudil. Jutri sem namenjen v Globno, običajno grem po zgornji poti." In pogovora je bilo s tem konec. Plačal je zapitek, pozdravil in opotekaje se je odpravil proti domu.

Kot se vidi, se je Nane vedel tako, kot bi bilo lovičeve njegova last. Iz razumljivih razlogov oče možička samega ni hotel strašiti, pač pa je takoj po njegovem odhodu napisal nekaj vrstic za navodili za zasedo, ki sem jih moral še tisti večer dostaviti Tincu in komandirju orožniške stanice. Dru- go jutro je zaseda rodila sledeče:

V smislu navodil so se prav rano sestali na dogovorjenem mestu oče, lovec Tine in orožniški komandir s pomočnikom. Takoj so se razdelili. Tine je zasedel znano točko vrh Globne, oba orožnika spodnjo, oče pa zgornjo pot, ki vodi iz vasi Slope v Globno in Vrhule.

Oče si še ni dobro poiskal primerne prostora za prežanje ob potu, že je zaslišal prita- najeno poklašjevanje in kmalu nato tudi lisico, ki je parkrat zalajala. V jutranjo tišino se je oglasilo začje vekanje. To priliklo je oče izkoristil in urno skočil v najbližji grm pod potjo, ki je nudil vsaj za silo malo kritja.

Komaj je to storil, je pri-

kih slavošpevov, zato je zapo- vedal "obrat in naprej" in od- korakala sta, Nane spredaj, oče za na strel pripravljeno pu- ško za njim nazaj po potu do steze, po stezi pa na spodnjo pot, ki so jo zastražili orožni- ki. Komaj sta stopila na spod- njo pot, je šinila Nanetu v glavo misel na beg. Odvrjel je zajca in z dolgimi skoki zdiral po poti nizdol. Ker očetu ni bilo mnogo na tem, je be- guna pustil bežati. Tedaj pa zabrljuga po ozračju oster pisk — trenutek na to pa odmeva po bregu dvakratni "stoj" — in že sta bili proti begunu na- perjeni dve cevi, kar je možakarja streznilo. Opustil je mi- sel na beg, obstal in počakal obeh orožnikov ter pohlevno pustil, da mu je orožniški ko- mandir vklebil roki v verige.

Medtem je do njih prispel tudi oče, ki je orožnikom izročil zaplenjeno puško in mrtve- ga zajca. Ko je na glas trob- lje prispel z vrha Globne tu- di lovec Tine, je četvorica z vklejenim Nanetom odkora- kala in prispela do Elop. Ujet- nik se je ustavljal in z njim tu- di straža. Milo je prosil, da bi ga skozi rojstno vas ne vle- kli vklejenega v posmeh so- vaščanov. Strogi orožniški ko- mandir pa prošnje ni hotel uslišati, celo odredil je — ne- katerim za zgled in drugim v strah — pohod skozi vas do Nanetove hiše, kjer je pri ta- kojšnji hišni preiskavi zaple- ni še eno puško, železno past, več kož srnjadi, zajcev, lisice, jazbeca in celo kunino kožo.

Večje in občutnejše kazni si menda ni mogoče misliti, ka- kor je moralna kazen, če vo- dijo orožniki ponosnega in uglednega kmeta vklejenega skozi rojstno vas. Takrat pri- teče iz hiš na cesto vse, kar leze in gre, mlado in staro, ter ugreblje in sprašuje, kaj je zagrešil. Nekateri ga obsojajo, drugi pomilujejo, tretji se mu celo škodoželjno posmehujejo.

Orožnika sta hotela voditi ujetnika do orožniške postaje skozi sosednjo vas, toda nje- gova žena, ki je vsa nesrečna pod vasio dohitela karavano, je orožnike milo prosila, naj ga izpuste in je to z očeto- vim posredovanjem tudi dose- gla.

Podgrajsko sodišče mu je p- noznejse prisodilo štirinajst dni zapore, politična oblast pa denarno kazen v znesku petde- setih kron zaradi nošnje oro- žja brez pravice, prišel pa je seveda tudi ob obe puški.

Njegovi sovaščani tega do- godka še do danes niso pozabi- li. Name pa je končno le pri- šel do prepričanja, da ni ravnal pravilno in da ga je nje- govo neprestano izživanje pah- nilo v nesrečo. Zato pa očetu ni zameril in ostal je še na- dalje njegov prijatelj. Toda včasih mu je le še rekel: "Veš, France, ne veš, kaj si mi storil, ko si mi vzel puško!"

Oblasti in medvedja nadloga v Loški dolini

Stari trg, 13. marca. — V tu- kajšnji občini posebno v vaseh Knežja njiva ter Dolenje in Go- renje Poljane dela medved obču- tno škodo na polju, posebno na krmu. Kmetje se pritožujejo na vse mogoče ustanove, da bi do- bili povrnjeno škodo, ki jo je na- redil medved, končno pa dolži- jo banksko upravo, da je medveda zavarovala in pravijo, zakaj var- stva ne odpravi.

Da smo si na jasnem, poglej- mo, kaj pravi banovina glede medveda in kdo prav za prav var- ruje medveda.

Na številne pritožbe, ki so jih vlagali ljudje iz območja, koder straši in dela škodo medved, da bi banovina preprečila to zlo, je bankska uprava izdala razpis 11. aprila 1938 okrajnim načelstvom v Logatcu, Kočevju in Novem mestu. Dopis pravi:

Medvede so svojčas varovali nekateri veleposestniki ter so jim pokladali na posebnih krajih mrhovino. Po razlastitvi nekate- rih veleposestev pa so mrhovišča odpadla, zato si medved išče hrano na polju, koder dela škodo. Bankska uprava je številnim posestnikom plačala za leto 1937 19.24.75 dinarjev odškodnine. Da bi ustregla njihovi zahtevi v z- monjšanju števila medvedov, je bankska uprava dovolila v je- seni l. 1937 odstrel štirih med- vedov. To dovoljenje pa lovski upravičenci niso izrabili, zato se okrajno načelstvo pooblašča, da določi število odstrela medvedov v letu 1939. V krajih (občinah) kjer je bilo največ škode, naj se odstrelje 1—2 medveda. Lovskim upravičencem stavi rok za od- strel. Ako pozivu ne bi ugodili, ravnajte po št. 20. ali št. 36. za- kona o lovu. Želja zaslišane Zve- ze lovskih društev je, naj bi od- redila oblast odstrel v času, ko je krzno najboljšje. Na to pa se ni mogoče ozirati, ker je treba ško- do na polju zmanjšati že prej, preden dozori pridelki. Na pri- tožbo iz Starega trga v počas- nem poslovanju pri cenitvi in pla- čilu škode je bil opozorjen okraj- ni načelnik na odredbo bankske uprave z dne 11. aprila 1938 III. VII št. 556-3, ki je v izvlečku navedena zgoraj.

Iz tega je razvidno, da je ban- ska uprava na predlog Prirodos- lovnega društva in Zveze lovskih društev zaščitila medveda za do- bo 5 let, ki traja še do konca l. 1940., torej še dve leti.

Nastane vprašanje, zakaj ni- so ustrelili medvedov že v l. 1937 in 1938 v tukajšnji občini, ko je vendar dokazano, da je škoda ob- čutna in število medvedov preve- liko. Zdi se, da smo v začaranem krogu, da nobena odredba in na- log več ne učinkujeta. — Ubogi kmet pa čaka rešitve in upa, da bo kdaj boljše...

Bivši nemški konzul postal ameriški državljani

New York, 6. aprila. Dr. Paul Schwarz, bivši nemški konzul v New Yorku, je včeraj postal ameriški državljani. Dr. Schwarz se je nahajal dvajset let v nemški konzularni službi. Ko je prišel v Nemčiji Hitler na krmilo vlade, je bil odstavljen, ker je bil osum- ljen, da ni naklonjen naukom, katere širi Hitler. Tedaj se je opovedal Nemčiji in sklenil, da postane ameriški državljani. Pre- življa se s tem, da piše razne poli- tične in ekonomske članke za časopise.

Zedinjene države prodajo pšenico Nemčiji

Washington, 6. aprila. Razne privatne tvrdke so včeraj prodala Nemčiji 336,000 bušlov pšeni- ce, katero zelo potrebujejo v Nemčiji. To je ona pšenica, ka- tero je ameriška vlada kupila od farmerjev, ker so jo imeli pre- več. Nemčija je kupila pšenico po zelo nizki ceni.

MALI OGLASI

Easter Specials!

- Friday - Saturday
- Fresh Selected Eggs, doz. 17½c
- California Yellow Raisins
- Extra Fancy, 3 lbs. . 25c
- Merchant's Pure Honey
- 2 lb. Jars 27c
- Fresh Roll Butter, 2 lbs. 51c
- California Shelled Walnuts, lb. 35c
- Fresh Boneless Blue Pike Fish, lb. 29c

SPECH FOOD STORE
1100 E. 63rd St.
We Deliver - HE-0674

GARANTIRANE
domače suhe šunke dobite pri nas za samo 24½c funt.
Male šunke 19c ft.

EMIL KRIZMAN MASNICA
6422 St. Clair Ave.
nasproti S. N. Doma (81)



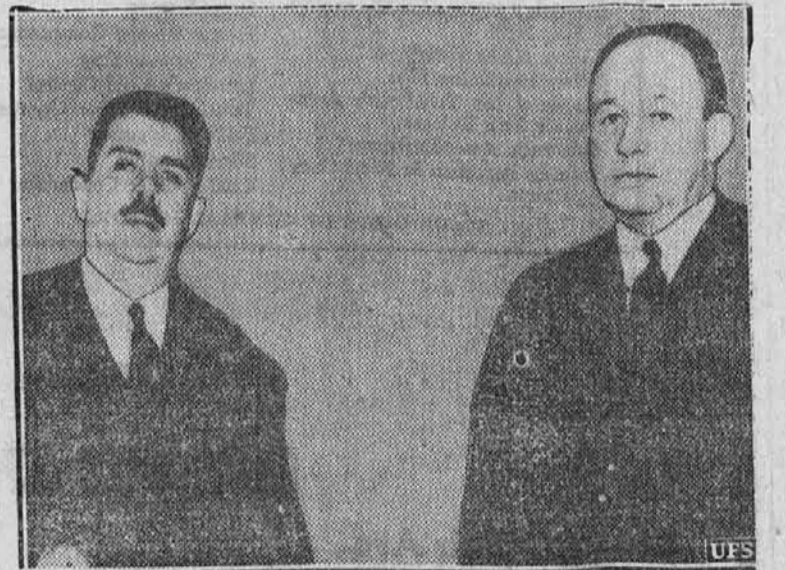
V BLAG SPOMIN

ČETRTE CELESTINE SMRTI NAM NEPOZABLJENEGA SOPROGA OZIROMA OCETA

George Samson

Štiri leta v hladni zemlji snivaš, v vrčnem miru tam počivaš. Mi pa tužnega dne ločitve se spominjamo, spomin na Tebe v naših srcih ohrani- mo, dokler grobarja lopata bo od- priča tuči nam groba vrata.

JOSEPHINE SAMS, žalujoča vdova,
GEORGE in FRANK, sinova
Gowanda, N. Y.



Mehiški predsednik Cardenas, levo in Donald R. Riechberg, ki zastopa ameriške in angleške oljne družbe, katerim je Mehika zaplenila vse imetje. Riechberg posreduje pri mehiskih vladi za odškodnino za zaplenjeno premoženje.

UES

Skrivnosti ruskega carskega dvora

ROMAN

—Ali razumeš, Bojanovski, — reče on, — da imava opravka z zvitim vragom?
—Ali misliš, da je to slučaj? Ali misliš, da nama je slučajno padla ta žena v roke? Fedora je slutila, da jo bomo zasledovali in se je zato pobrigala, da naju prevara.
—In zato sva ubila človeka! — vzkligne Bojanovski ter se zgrabi z obema rokama za glavo. — Zato sva postala morilca! Ah, Bakunjin, ta prelita kri peče mojo vest!
Nihilist zmaje z ramo.
—Bil je pošten boj, — reče on, — in vsakdo, ki zablodi na bojno polje, lahko pogine od sovražnikove krogle.
Tako se je zgodilo tudi nesrečnemu kočijažu.
—Ali je mrtev? — vpraša Bojanovski.
—Mislim, da umira, — reče Bakunjin, — toda pogledjva, ako se ga da še rešiti.
—A ta tukaj? — reče Bojanovski in pokaže na Leonijo.
—Ona ne bo pobegnila, —

bel za nje, — odgovori Bakunjin.
On položi svojo roko nesrečnežu na prsa, ki je umiral. Bled voznikov obraz se razvedri.
—Žena moja, otroci moji!
—Ne bodo trpeli pomanjkanja! Ničesar jim ne bo manjkalo. Jaz bom skrbel za nje.
Sedaj se voznik napol dvigne. Izgledalo je, kot da se hoče zahvaliti, toda ni mogel izgovoriti niti besede.
On omahne in izdihne.
Bakunjin mu zatisne oči.
—Temu ne moreva več pomagati, Bojanovski, toda jaz upam da ne bo padla njegova kri na najino, temveč na Fedorino glavo, ki je vse to zakrivila.
Kaj bova napravila z njegovim truplom? — vpraša Bojanovski. — Ali ga smeva tukaj pustiti?
—Ne, pomagaj mi, položila ga bova v voz, ki ga bova zvrnila v jarek.
—To je dobro. Ako bodo jutri tukaj našli poštni voz, bodo v prvem trenutku mislili, da sta konja zdivjala in da se je na ta način zgodila nesreča.
Pet minut pozneje je bilo vse izvršeno. Poštni voz in konja sta ležala v jarku.
Sedaj se obrneta oba k Leoniji, ki je stala ves čas nepremično na svojem mestu.
Ona je sklenila, da izda Fedoro Bojanovsko. Nobenega vzroka ni imela, da bi priznala svoji gospodarici, ki je tako lahkomišelnost postavila njeno življenje na kocko in ga izpostavila tolikšni nevarnosti.
Sedaj je bilo Leoniji jasno, da je bila Fedora obveščena o napadu in da se je poslužila svoje sobarice, mesto da bi sama potovala.
Bojanovski stopi k njej z revolverom v roki.
—Rekel sem že, da se vam ne bo nič zgodilo, če boste govorili resnico. Ponavljam to. Ni se vam treba bati! Odgovarjajte na moja vprašanja!
—Toda ako se boste upirali, vam ne bova priznala.
—Kdo ste? Kako se imenujete?
—Jaz sm sobarica Fedore Bojanovske. Ime mi je Leonija.
—Kdaj ste prišli v njeno hišo? — nadaljuje Bojanovski svoje zasliševanje.
—Nekaj mesecev, predno se je dogodila nesreča z našim gospodarjem.
—Ah, torej ste že bili v hiši, ko so mene zgrabili in poslali v Sibirijo?
—Da, milostljivi gospod.
—Tudi ono noč ste bedeli in vse slišali?
—Vse sem slišala, milostljivi gospod. Videla sem, kako vas je vaša soproga objela in vas ni hotela pustiti.
—Tudi vi ste torej videli to komenijo? Ali veste, da je bilo vse samo pretvarjanje in da je moja žena zakrivila vso mojo nesrečo?
—Vse vem. Vem več, kot si mislite.
—Ali ste tudi pozneje ostali pri moji ženi? — vpraša Bojanovski.
—Bila sem do danes v njeni službi.
Bojanovski je hotel nadaljevati, toda Bakunjin ga opozori, da ni cesta najpripravnejše mesto za tako zasliševanje.
—Pojdimo vsaj v gozd, — reče veliki zarotnik, zakaj čim pride nekdo mimo, bo takoj videl, kaj sva storila.
Vsi trije odidejo po snežnem polju v gozd.
Tam nadaljuje Bojanovski z ispraševanjem.
—Kako ste prišli v poštni voz?
—Po ukazu milostljive gospe.
Bakunjin in Bojanovski se pomembno spogledata.
—Ali ste vedeli, zakaj vam je gospa Bojanovska ukazala,

da potujete mesto nje v Moskvo?
—Nisem vedela, — slutila sem.
—Povejte nama, kaj ste slutili?
—Milostljiva gospa je gotovo imela razlog, da spremeni smer svojega potovanja.
—Kje ste se ločili od svoje gospodarice?
Leonija ne odgovori takoj. Razmišljala je, ali naj izda, kje se nahaja sedaj Fedora.
Ako to stori, potem je ona izgubljena.
Ko je Bakunjin opazil, da se Leonija obotavlja odgovoriti, se je bal, da si ne bi izmislila kake laži, zato vzkligne jezno:
—Spomnite se na to, kar sem vam rekel. Ničesar se vam ne bo zgodilo, ako nama poveste resnico. Toda če se boste lagali, vas bova ustrelila, kakor sva ubila voznika.
Leonija je videla po strogem obrazu tega človeka, da se ne šali.
—Dobro, — reče ona, — povedala vam bom resnico.
—Govorite! — vzkligne Bojanovski. — Kje ste se ločili od moje žene?
—V neki gostilni, ki je oddaljena samo eno uro od tukaj.
—Ah, v gostilni ob cesti, kjer sva bila tudi midva! — vzkligne Bakunjin. — Ali mislite, da je Fedora še vedno tam?
—Ko sem odšla, je še bila tam, — odvrne Francozinja.
—Tam sva se sestali in zmenjali svoji obleki. Ona je oblekla mojo, a jaz sem vstopila v njenem potnem kostimu v poštni voz.
—Ali veste kaj o daljnih načrtih svoje gospodarice? — vpraša Bakunjin.
Leonija položi roko na srce.
—Ne vem ničesar več, — reče ona, — gospa Bojanovska je preveč zvitá, da bi mi zaupala svoje načrte.
—Gotovo je sedaj že odšla iz gostilne in pobegnila.
—Pred kom beži? — vpraša Bojanovski. — Ali ve, da jo

nekdo preganja?
—Ne, — odvrne Leonija — muči jo nek nedoločen strah.
—Neprenehoma misli, da jo preganjajo maščevalci. — Često sem jo videla ponoči v nepopisnem strahu.
—Posebno strašno ji je tedaj, kadar misli, da jo preganja duh vaše matere.
—Duh moje matere! — vzkligne Bojanovski. — Ali si slišal, Bakunjin? Ali si slišal, kako jo muči njena slaba vest? Ona je morilka moje matere.
—Da, to je ona! — reče Leonija odločno.
Bojanovski jo začudeno pogleda. Te besede so mu dokazovale, da je ona vedela za zločin njegovo žene.
—Pripovedujte mi! — reče on. — Ali mi lahko pripovedujete o zadnjih urah moje matere?
V Leonijinih očeh se prikazujejo solze.
—Oh, milostljivi gospod, to je žalostna povest, — a za mene grozen spomin. Lahko rečem, da sem stari gospej zvesto pomagala, da sem storila vse, da ji olajšam njene muke.
—Prokleta žena je torej mučila mojo mater? — vzkligne Bojanovski.

Dramski zbor "IVAN CANKAR"

vprizori

ZA NABAVO NAGROBNEGA SPOMENIKA

PISATELJU DR. IVANU LAHU

V NEDELJO 9. APRILA 1939

igro s petjem v treh dejanjih

"Amerikanec na Trški gori"

NA ODRU SLOV. NAR. DOMA
na St. Clair Ave.

O pisatelju Lahu govoru pesnik Ivan Zorman

Začetek ob treh popoldne . . . Po predstavi pi

Naročite se na dnevnik "Ameriška Domovina"

EZELLA THEATRE
7007 SUPERIOR AVE.
HENDERSON 2071
Pazite! Čakajte!
Slika, o kateri se največ govori:
"Profesor Mamlock"
Prepričevalna obsodba
"Nazijske furije"
V sredo in četrtek,
12. in 13. aprila



MR. & MRS. FRANK MODIC ML.

ZELITA VSEM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM
VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

Se toplo priporočata za obisk.
6% pivo, žganje in vino.

Na razpolago je tudi dobro poznana Grdinova dvorana
za plesne veselice.

6025 St. Clair Ave. ENdicott 9691

Vsem gostom in prijateljem želita veselo Alelujo

ALBIN IN MILKA FILIPIČ

SLOVENSKA RESTAVRACIJA in GOSTILNA

513 E. 152d St.

Najboljši likerji, pivo in vino ter izborna
domača kuhinja.

Če želite k praznikom
dobro in pristno vinsko kapljico,
da vam osladi velikonočno kosilo

kupite vino pri

THOM KRASOVEC IN SINOVI WINERY

17721 Waterloo Rd.

Vesele velikonočne praznike vsem skupaj!

—Kaj ste prišli v njeno hišo? — nadaljuje Bojanovski svoje zasliševanje.
—Nekaj mesecev, predno se je dogodila nesreča z našim gospodarjem.
—Ah, torej ste že bili v hiši, ko so mene zgrabili in poslali v Sibirijo?
—Da, milostljivi gospod.
—Tudi ono noč ste bedeli in vse slišali?
—Vse sem slišala, milostljivi gospod. Videla sem, kako vas je vaša soproga objela in vas ni hotela pustiti.
—Tudi vi ste torej videli to komenijo? Ali veste, da je bilo vse samo pretvarjanje in da je moja žena zakrivila vso mojo nesrečo?
—Vse vem. Vem več, kot si mislite.
—Ali ste tudi pozneje ostali pri moji ženi? — vpraša Bojanovski.
—Bila sem do danes v njeni službi.
Bojanovski je hotel nadaljevati, toda Bakunjin ga opozori, da ni cesta najpripravnejše mesto za tako zasliševanje.
—Pojdimo vsaj v gozd, — reče veliki zarotnik, zakaj čim pride nekdo mimo, bo takoj videl, kaj sva storila.
Vsi trije odidejo po snežnem polju v gozd.
Tam nadaljuje Bojanovski z ispraševanjem.
—Kako ste prišli v poštni voz?
—Po ukazu milostljive gospe.
Bakunjin in Bojanovski se pomembno spogledata.
—Ali ste vedeli, zakaj vam je gospa Bojanovska ukazala,



SEVEDA SE VOZIM NA
ULIČNI ŽELEZNICI.
PRIHRANIM MNOGO DENARJA

Ako se vozite na delo z ulično železnico ali motornim busom, je to prava pot k prihranku denarja. Mnogo varčnih Clevelandčanov je videlo, da prihranijo do dvajset dolarjev na mesec na vozarenju in parkanju. In vozijo se varno tudi. Ulična kara je najvarnejši prostor na mestnih ulicah.

Save
EVERY DAY

VOZITE SE NA ULIČNI ALI BUSU

Zdaj-po novi nizki ceni
ZA ČISTO NOVO 1939 . . . POLNIH 6 KUBIČNIH ČEVLJEV . . . PRISTNA

FRIGIDAIRE WITH THE METER-MISER
"Super-Value 6"

ONLY \$149.75
Easy Terms

Has the Same Simplest Refrigerating Mechanism—Same world-famous Meter-Miser—same 1-Piece All-Steel Cabinet Construction—the same finest features of quality and performance as other Frigidaire models costing up to \$100 more!
Now . . . a genuine Frigidaire—full 6-Cu. Ft. capacity—at a new low price! A SUPER-VALUE if there ever was one! Built to the same high standards of the finest Frigidaire made! Yet priced for families of modest income! . . . Beautifully styled and finished. Has Frigidaire Super-Freezer that makes ice cheaper than you can buy it—Frozen Storage Compartment—3 All-Metal Ice Trays with Automatic Tray Release—5-Year Protection Plan backed by General Motors—and many more! Never before has so fine a quality refrigerator been priced so low. See this brand new Frigidaire SUPER-VALUE, "6" today!

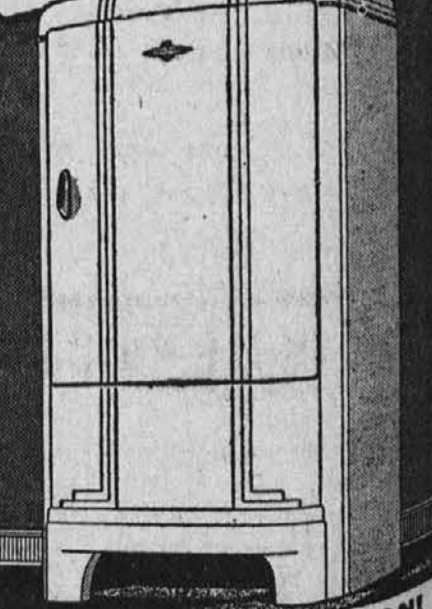
HAS ALL THESE FEATURES!

- | | |
|---|--------------------------------------|
| Meter-Miser Simplest Refrigerating Mechanism Ever Built | Durable Dulux Exterior Super-Freezer |
| 1-Piece All-Steel Cabinet | Frozen Storage Compartment |
| 5-Year Protection Plan | Cold Storage Tray |
| All-Metal Ice Trays with Automatic Tray Release | Uni-Matic Cold Control |
| Automatic Reset Defroster | Touch-Latch Door Opener |
| Stainless Porcelain in Food Compartment | F-114 Refrigerant |
| | Silent Sentinel |
| | Cold Speeder Condenser |

MADE ONLY BY GENERAL MOTORS



Frigidaire's rugged new cabinet supports tremendous weight of 4-ton elephant! This amazing test proves sturdy, high-quality construction. Years of dependable, economical refrigeration at new low price!



COME IN—SEE THIS VALUE SENSATION!

\$33.00 CENEJE

kot 1938 modeli

Plačate na lahka mesečna odplačila

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE

6104 St. Clair Ave.
ENdicott 3634

819 E. 185th St.
KENmore 6750

JERRY BOHINC in JOHN SUSNIK, lastnika